

ANAYA

Primària

Valencià: llengua i literatura 5

Programació didàctica

Índex

1. Objectius generals d'educació primària
2. Objectius de l'àrea de Valencià: llengua i literatura 5é EP.
3. Descriptors.
4. Contribució de l'àrea al desenvolupament de les competències bàsiques.
5. Organització i seqüenciació de continguts.
6. Criteris metodològics i estratègies didàctiques generals que s'usaran en l'àrea.
7. Activitats complementàries.
8. Criteris d'avaluació.
9. Estàndards d'aprenentatge.
10. Evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*).
11. Criteris de qualificació i promoció.
12. Recursos didàctics.
13. Mesures d'atenció a la diversitat i inclusió.
14. Avaluació de la programació didàctica.

OBJECTIUS GENERALS D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

L'Educació Primària contribuirà a desenvolupar en els xiquets i les xiquetes les capacitats que els permeten:

- a) Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar d'acord amb aquestes, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, com també el pluralisme propi d'una societat democràtica.
- b) Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, i també actituds de confiança en sí mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor.
- c) Adquirir habilitats per a la prevenció i per a la resolució pacífica de conflictes, que els permeten desenvolupar-se amb autonomia en l'àmbit familiar i domèstic, com també en els grups socials amb què es relacionen.
- d) Conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no discriminació de persones amb discapacitat.
- e) Conèixer i usar de manera apropiada el valencià i el castellà i desenvolupar hàbits de lectura.
- f) Adquirir en, almenys, una llengua estrangera la competència comunicativa bàsica que els permeta expressar i comprendre missatges senzills i espavilar-se en situacions quotidianes.
- g) Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requereixen la realització d'operacions elementals de càlcul, coneixements geomètrics i estimacions, així com ser capaços d'aplicar-los a les situacions de la vida quotidiana.
- h) Conèixer els aspectes fonamentals de les Ciències de la Naturalesa, les Ciències Socials, la Geografia, la Història i la Cultura.
- i) Iniciar-se en l'ús, per a l'aprenentatge, de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació desenvolupant un esperit crític davant dels missatges que reben i elaboren.
- j) Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals i audiovisuals.
- k) Valorar la higiene i la salut, acceptar el cos propi i el dels altres, respectar les diferències i usar l'educació física i l'esport com a mitjans per a afavorir el desenvolupament personal i social.
- l) Conèixer i valorar els animals més pròxims a l'ésser humà i adoptar maneres de comportament que n'afavorisquen l'atenció.
- m) Desenvolupar les capacitats afectives pròpies en tots els àmbits de la personalitat i en les relacions amb els altres, així com una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.
- n) Fomentar l'educació viària i les actituds de respecte que incidisquen en la prevenció dels accidents de trànsit.

OBJECTIUS DE L'ÀREA DE VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA 5é EP

1. Comprendre missatges orals tenint en compte les característiques de les diferents situacions de comunicació.
2. Usar adequadament els aspectes normatius de la llengua.
3. Potenciar l'ús creatiu de la llengua.
4. Expressar amb claredat, ordre i coherència vivències, idees, observacions, sentiments, etc.
5. Triar les formes de comprensió i d'expressió adequades a les diferents situacions i intencions comunicatives.
6. Valorar i acceptar les aportacions pròpies i les dels altres, respectant les normes de l'intercanvi comunicatiu.

7. Extraure informació de la lectura de textos amb una finalitat prèvia: seleccionar, registrar, buscar, recopilar, processar la informació.
8. Comprendre textos escrits i en altres formats realitzats amb signes de diferents codis, en diferents contextos.
9. Conèixer i fer ús del valor de la lectura com una activitat indispensable i insubstituïble per a ampliar el coneixement i com a element d'entreteniment i diversió, goig, informació, resolució de problemes, enriquiment cultural.
10. Produir textos escrits propis de la vida social de l'aula, com a model per a comunicar coneixements, experiències i necessitats (normes, notes, cartes, avisos, sol·licituds...) d'acord amb les característiques pròpies d'aquests gèneres.
11. Redactar diversos tipus de textos: contes, redaccions, descripcions, cartes, reportatges, normes, poemes, endevinalles, embarbussaments, entrevistes, etc. incorporant l'ús de les TIC.
12. Divertir-se en l'elaboració i la producció de textos escrits seguint les normes i les pautes bàsiques d'ortografia, sintaxi, vocabulari...
13. Buscar, arregar i processar informació mitjançant l'ús eficaç de la llengua.
14. Conèixer l'estructura dels textos propis de l'àmbit acadèmic i escolar (qüestionaris, resums, informes, descripcions, explicacions...), i aplicar aquests coneixements a la comprensió i la producció de textos per als coneixements, les experiències i les necessitats personals.
15. Manejar de forma eficaç els recursos apresos per aplicar-los correctament en totes les altres àrees que conformen el currículum, sent conscients de l'ús efectiu de la llengua en el seu aprenentatge personal i comunicació.
16. Usar, de manera dirigida, les tecnologies de la informació i la comunicació –TIC– i els diferents tipus de biblioteques (d'aula, de centre i de localitat) mostrant respecte per les seves normes de funcionament, amb la finalitat d'obtenir informació i models per a la composició escrita.
17. Elaborar textos d'informació i d'opinió propis dels mitjans de comunicació social sobre esdeveniments que resulten significatius, amb una incidència especial a la notícia i a les cartes al director i fent ús de suports de l'àmbit escolar: xarxa *WI-FI*, *Notebook* i pàgina web de l'escola i de la localitat.
18. Saber utilitzar diferents fonts d'informació per a l'elaboració de treballs i transmetre la informació en diferents suports, extraient-ne el màxim rendiment.
19. Desenvolupar el gust literari i la capacitat estètica, de manera que facilite la comprensió i l'expressió d'idees i sentiments.
20. Explorar i aplicar les possibilitats expressives bàsiques de la llengua oral i escrita, adquirint seguretat en les habilitats comunicatives pròpies i els usos personals del llenguatge.
21. Compondre per escrit, de forma cada vegada més complexa, ordenada i coherent, idees, vivències, sentiments, fets reals i fantàstics, tant en prosa com en vers.
22. Identificar i apreciar la unitat i la diversitat lingüística espanyola.
23. Valorar les expressions lingüístiques com a fet cultural enriquidor per a tothom.
24. Analitzar el valor de la llengua com a instrument de transmissió de diferents valors.
25. Desenvolupar l'hàbit i el gust per la lectura, dedicant-li part del temps lliure disponible.
26. Llegir en veu alta i en silenci i usar la lectura com a medi de diversió, goig i d'aprenentatge.
27. Llegir de forma comprensiva i expressiva textos com a medi de consolidar i reforçar l'ús de la llengua, ampliar vocabulari, assolir les normes ortogràfiques i apreciar els valors artístics i culturals.
28. Escoltar, comprendre, recitar i dramatitzar textos procedents de la tradició literària popular per a la millora de la comprensió lectora.
29. Participar en jocs lingüístics dins de l'aula.

DESCRIPTORS

COMPETÈNCIA	INDICADORS	DESCRIPTORS
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Cura de l'entorn mediambiental i dels éssers vius	<ul style="list-style-type: none"> • Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa. • Comprometre's amb l'ús responsable dels recursos naturals per tal de promoure un desenvolupament sostenible. • Respectar i preservar la vida dels éssers vius de l'entorn immediat. • Prendre consciència dels canvis produïts per l'home en l'entorn natural i les repercussions que comporten per a la vida futura.
	Vida saludable	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupar i promoure hàbits de vida saludable pel que fa a l'alimentació i l'exercici físic. • Generar criteris personals sobre la relació entre la visió social de l'estètica del cos humà i l'atenció saludable d'aquest.
	La ciència en el dia a dia	<ul style="list-style-type: none"> • Reconèixer la importància de la ciència en la vida quotidiana pròpia. • Aplicar mètodes científics rigorosos per tal de comprendre millor la realitat que ens envolta. • Manejar els coneixements sobre el funcionament dels objectes i dels aparells per tal de solucionar problemes i comprendre el que ocorre al nostre voltant.
	Maneig d'elements matemàtics	<ul style="list-style-type: none"> • Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context. • Identificar i manipular amb precisió elements matemàtics (nombres, dades, elements geomètrics...) en situacions quotidianes
	Raonament lògic i resolució de problemes	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicar els coneixements matemàtics per a la resolució de situacions problemàtiques en contextos reals i en qualsevol assignatura. • Realitzar argumentacions en qualsevol context amb esquemes logicomatemàtics.

		<ul style="list-style-type: none"> • Aplicar les estratègies de resolució de problemes a qualsevol situació problemàtica.
<i>Comunicació lingüística</i>	Comprensió : oral i escrita	<ul style="list-style-type: none"> • Comprendre el sentit dels textos escrits. • Captar el sentit de les expressions orals: ordres, explicacions, indicacions, relats... • Divertir-se amb la lectura.
	Expressió: oral i escrita	<ul style="list-style-type: none"> • Expressar oralment qualsevol tipus d'informació de manera ordenada i clara. • Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos escrits. • Elaborar textos de diferents tipus de manera creativa i amb sentit literari.
	Normes de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> • Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: el torn de paraula, atenció al que diu l'interlocutor... • Fer ús d'elements de comunicació no verbal o de diferents registres en les diverses situacions comunicatives que es puguin donar.
	Comunicació altres llengües	<ul style="list-style-type: none"> • Entendre el context sociocultural i la història de la llengua per a fer-ne un millor ús. • Mantindre converses a altres llengües sobre temes quotidians en diferents contextos • Usar els coneixements sobre la llengua per a buscar informació i llegir textos en qualsevol situació. • Produir textos escrits de diversa complexitat per a usar-los en situacions quotidianes o d'assignatures diverses.
<i>Competència digital</i>	Tecnologies de la informació	<ul style="list-style-type: none"> • Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació. • Seleccionar l'ús de les diferents fonts segons la fiabilitat de cada una. • Elaborar informació pròpia que derive de la informació obtinguda a través de mitjans tecnològics.

	Comunicació audiovisual	<ul style="list-style-type: none"> • Usar els diferents canals de comunicació audiovisual per a transmetre informacions diverses. • Comprendre els missatges elaborats en codis diversos.
	Ús de ferramentes digitals	<ul style="list-style-type: none"> • Manejar ferramentes digitals per a la construcció de coneixement. • Actualitzar l'ús de les noves tecnologies per tal de millorar el treball propi i facilitar la vida diària. • Aplicar criteris ètics en l'ús de la tecnologies.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Respecte per les manifestacions culturals pròpies i alienes	<ul style="list-style-type: none"> • Mostrar respecte per les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial. • Valorar la interculturalitat com una font de riquesa personal i cultural.
	Expressió cultural i artística	<ul style="list-style-type: none"> • Expressar sentiments i emocions des de codis artístics. • Apreciar la bellesa de les expressions artístiques i dels fets quotidians. • Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Educació cívica i constitucional	<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer i aplicar els drets i els deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola. • Identificar les implicacions que té viure en un estat social i democràtic de Dret ratificat per una norma suprema anomenada Constitució Espanyola.
	Relació amb els altres	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupar la capacitat de diàleg amb els companys i les companyes en situacions de convivència i treball i per a la resolució de conflictes. • Mostrar disponibilitat per participar activament en els àmbits de participació establits. • Reconèixer la riquesa de la diversitat d'opinions i idees.
	Compromís social	<ul style="list-style-type: none"> • Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors. • Concebre i actuar conforme a una escala de valors pròpia. • Evidenciar preocupació pels més desfavorits i respecte pels

		<p>diferents ritmes i capacitats de cada u.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Involucrar-se o promoure accions amb una finalitat social.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Autonomia personal	<ul style="list-style-type: none"> • Optimitzar els recursos personals basant-se en les fortaleses pròpies. • Assumir i informar sobre les responsabilitats encomanades. • Ser constant en el treball i superar les dificultats. • Dirimir la necessitat d'ajuda en funció de les dificultats de la tasca.
	Lideratge	<ul style="list-style-type: none"> • Gestionar el treball del grup coordinant les tasques i el temps. • Encomanar l'entusiasme per la tasca i la confiança en la possibilitat d'assolir els objectius. • Prioritzar la consecució dels objectius grupals als interessos personals.
	Creativitat	<ul style="list-style-type: none"> • Generar possibilitats noves i divergents des dels coneixements previs del tema. • Configurar una visió de futur realista i ambiciosa. • Trobar possibilitats en l'entorn que la resta no veuen.
	Emprenedoria	<ul style="list-style-type: none"> • Optimitzar l'ús de recursos materials i personals per a la consecució d'objectius. • Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves. • Assumir riscos en el desenvolupament de les tasques o projectes. • Actuar amb responsabilitat social i sentit ètic en el treball.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Perfil d'aprenent	<ul style="list-style-type: none"> • Identificar les potencialitats personals com a aprenent: estils d'aprenentatge, intel·ligències múltiples, funcions executives... • Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples. • Gestionar els recursos i les motivacions personals en favor de l'aprenentatge. • Generar estratègies per aprendre en diferents contextos d'aprenentatge.

	Ferramentes per a estimular el pensament	<ul style="list-style-type: none">• Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...• Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.
	Planificació i avaluació de l'aprenentatge	<ul style="list-style-type: none">• Planificar els recursos necessaris i els passos que cal fer durant el procés d'aprenentatge.• Seguir els passos establits i prendre decisions sobre els que vénen després en funció dels resultats intermedis.• Avaluat la consecució dels objectius d'aprenentatge.• Prendre consciència dels processos d'aprenentatge.

CONTRIBUCIÓ DE L'ÀREA AL DESENVOLUPAMENT DE LES COMPETÈNCIES

Descripció del model competencial.

Treballar per competències a l'aula suposa una reflexió i reconfiguració dels continguts des d'un enfocament d'aplicació que en permeta l'entrenament. Les competències no s'estudien, ni s'ensenyen, s'entrenen. Per a això, generarem tasques d'aprenentatge en què afavorirem en l'alumnat l'aplicació del coneixement mitjançant metodologies d'aula actives.

És inabastable abordar cada competència de manera global en cada unitat didàctica, per la qual cosa cada una es trenca en indicadors, grans pilars que permeten descriure-la d'una manera més precisa. Podem trobar entre 3 i 6 indicadors per competència.

L'indicador continua sent encara massa general. Per això, el trenquem en el que hem anomenat Descriptors de la competència, que s'encarreguen de «descriure» l'alumne o l'alumna competent en aquest àmbit. Per a cada indicador, trobarem entre 3 i 6 descriptors redactats en infinitiu.

En cada unitat didàctica concretarem el descriptor en acompliments competencials redactats en tercera persona de present indicatiu. L'acompliment serà l'aspecte concret de la competència que podrem entrenar i avaluar de manera explícita en la unitat, serà concret i objectivable i haurà de marcar allò que hem d'entrenar i observar en les activitats dissenyades.

Per al desenvolupament de l'acompliment, partim d'un marc de descriptors competencials definit per al projecte i aplicable a cada assignatura i cada curs.

A més de respectar el tractament específic en algunes àrees, els **elements transversals**, com ara la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, les tecnologies de la informació i la comunicació, l'emprenedoria i l'educació cívica i constitucional, es treballaran des de totes les àrees per a possibilitar i fomentar que el procés d'ensenyament-aprenentatge de l'alumnat siga el més complet possible.

D'altra banda, el desenvolupament de **valors** presents també en totes les àrees ajudarà perquè l'alumnat aprenga quins són alguns dels valors que construeixen una societat ben consolidada i en la qual tots hem de poder viure.

La diversitat d'alumnes amb estils d'aprenentatge diferent, ens durà a treballar des de les **diferents potencialitats** que tenen, basant-nos sempre en les fortaleses de cada u per a poder donar resposta a les necessitats pròpies.

En l'àrea de València: llengua i literatura.

En l'àrea de València: llengua i literatura incidirem en l'entrenament de totes les competències de manera sistemàtica posant èmfasi en els descriptors més afins a l'àrea.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

El desenvolupament d'aquesta competència en aquesta àrea curricular ens permet usar, interpretar i expressar amb claredat situacions quotidianes contenint elements matemàtics. Així mateix, ofereix la possibilitat real d'utilitzar l'activitat matemàtica en contextos variats per a poder desenvolupar, d'aquesta manera, l'ús del llenguatge com a instrument per a comunicar-se i expressar-se a diferents nivells.

Els descriptors que treballarem fonamentalment seran:

- Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa.
- Aplicar mètodes científics rigorosos per tal de comprendre millor la realitat que ens envolta.
- Manejar els coneixements sobre el funcionament dels objectes i dels aparells per tal de solucionar problemes i comprendre el que ocorre al nostre voltant.
- Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.
- Realitzar argumentacions en qualsevol context amb esquemes logicomatemàtics.
- Aplicar estratègies de resolució de problemes a qualsevol situació problemàtica.
- Aplicar els coneixements matemàtics per a la resolució de situacions problemàtiques en contextos reals i en qualsevol assignatura.

Comunicació lingüística

L'expressió oral i l'expressió escrita requereixen d'un entrenament a totes les àrees. De forma sistemàtica procurarem entrenar, almenys, un descriptor en cada una de les unitats didàctiques.

A causa del caràcter de l'àrea, tractarem que adquirisquen les destreses comunicatives en l'ús de la llengua. Serà una prioritat dotar l'alumnat d'estratègies que afavorisquen un aprenentatge correcte i que li asseguren un maneig efectiu en les situacions quotidianes i en diferents contextos en què es trobe.

Els descriptors que usarem seran:

- Comprendre el sentit dels textos escrits.
- Divertir-se amb la lectura.
- Expressar oralment qualsevol tipus d'informació de manera ordenada i clara.
- Elaborar textos de diferents tipus de manera creativa i amb sentit literari.
- Entendre el context sociocultural i la història de la llengua per a fer-ne un millor ús.
- Mantindre converses a altres llengües sobre temes quotidians en diferents contextos.
- Usar els coneixements sobre la llengua per a buscar informació i llegir textos en qualsevol situació.
- Produir textos escrits de diversa complexitat per a usar-los en situacions quotidianes o d'assignatures diverses.

Competència digital

Ser competent en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació com a instrument de treball intel·lectual inclou emprar-les en la doble funció de transmissores i generadores d'informació i coneixement. Des d'aquesta àrea es fa necessari el maneig d'ferramentes digitals per a l'adquisició d'informació transformant-la en coneixement.

En l'àrea de Valencià: llengua i literatura entrenarem els següents descriptors:

- Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació.
- Seleccionar l'ús de les diferents fonts segons la fiabilitat de cada una.
- Usar els diferents canals de comunicació audiovisual per a transmetre informacions diverses.
- Comprendre els missatges elaborats en codis diversos.
- Manejar ferramentes digitals per a la construcció de coneixement.
- Actualitzar l'ús de les noves tecnologies per tal de millorar el treball propi i facilitar la vida diària.
- Aplicar criteris ètics en l'ús de la tecnologia.

Consciència i expressions culturals

A través de la llengua, podem conèixer el món en el qual vivim, l'entorn que ens envolta i els canvis que experimentem, per la qual cosa aquesta competència ens pot donar una visió diferent des de la perspectiva de les diferents manifestacions culturals i la forma d'expressió artística.

Els descriptors que entrenarem en aquesta competència són:

- Mostrar respecte per les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.
- Valorar la interculturalitat com una font de riquesa personal i cultural.
- Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.

- Apreciar la bellesa de les expressions artístiques i dels fets quotidians.
- Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.

Competències socials i cíviques

L'àrea de Valencià: llengua i literatura demana que es tracten una sèrie d'actituds i de valors que faran que sapiem desenvolupar-nos en la societat en la qual vivim. Els indicadors d'aquesta competència poden facilitar l'entrenament de cada un dels descriptors que enunciem a continuació:

- Conèixer i aplicar els drets i els deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.
- Identificar les implicacions que té viure en un estat social i democràtic de Dret ratificat per una norma suprema anomenada Constitució Espanyola.
- Desenvolupar la capacitat de diàleg amb els companys i les companyes en situacions de convivència i treball i per a la resolució de conflictes.
- Mostrar disponibilitat per participar activament en els àmbits de participació establits.
- Reconèixer la riquesa de la diversitat d'opinions i idees.
- Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.
- Concebre i actuar conforme a una escala de valors pròpia.
- Involucrar-se o promoure accions amb una finalitat social.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

L'àrea de Valencià: llengua i literatura exigeix un procés d'ensenyament-aprenentatge actiu. L'enfocament comunicatiu rau en la necessitat d'usar la llengua. Caldrà, doncs, que iniciem l'alumnat en l'entrenament de diferents habilitats d'emprenedoria com a una manera de consolidar les diverses ferramentes que tenim per a comunicar-nos.

En aquest cas, els descriptors que cal que entrenem són:

- Optimitzar els recursos personals basant-se en les fortaleces pròpies.
- Ser constant en el treball i superar les dificultats.
- Generar possibilitats noves i divergents des dels coneixements previs del tema.
- Configurar una visió de futur realista i ambiciosa.
- Optimitzar els recursos personals basant-se en les fortaleces pròpies.
- Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves.
- Actuar amb responsabilitat social i sentit ètic en el treball.
- Encomanar l'entusiasme per la tasca i la confiança en la possibilitat d'assolir els objectius.

Aprendre a aprendre

La competència d'aprendre a aprendre suposa disposar d'habilitats per a iniciar-se en l'aprenentatge i ser capaç de continuar aprenent de manera cada vegada més eficaç i autònoma d'acord a allò que ens plantejem. En aquesta àrea hi ha la necessitat de consolidar de manera explícita la confiança en un mateix a l'hora de treballar amb els altres i, també, fomentar el gust per aprendre.

Els descriptors que usarem per a entrenar aquesta competència són:

- Gestionar els recursos i les motivacions personals en favor de l'aprenentatge.
- Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.
- Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.
- Generar estratègies per aprendre en diferents contextos d'aprenentatge.
- Planificar els recursos necessaris i els passos que cal fer durant el procés d'aprenentatge.
- Avaluar la consecució dels objectius d'aprenentatge.
- Prendre consciència dels processos d'aprenentatge.

ORGANITZACIÓ I SEQÜENCIACIÓ DE CONTINGUTS**Bloc 1. Comunicació oral: parlar i escoltar.**

Diversitat de situacions comunicatives, espontànies o dirigides.

El llenguatge oral com a instrument de comunicació i aprenentatge: escoltar, recollir dades, demanar. Participació en enquestes i entrevistes. Comentari i opinió personal estratègies i normes per a l'intercanvi comunicatiu (Torns de paraula, rols diversos d'intercanvi, respecte a les opinions i opcions lingüístiques dels altres, fluïdesa, claredat, ordre, lèxic apropiat, pronunciació correcta, entonació, gestualitat, to de veu, accents, mirades i actituds corporals, coherència, cohesió i adequació del discurs).

Intencions i funcions de la comunicació oral: comprensió de missatges verbals i no verbals.

Estructura i característiques dels missatges orals segons la tipologia (narratius, descriptius, argumentatius, diàlegs, debats, expositius i instructius) en situacions comunicatives diverses procedents de diferents mitjans d'informació i comunicació (lèxic, entonació, recursos expressiu).

Comprensió de textos orals, deducció del significat de les paraules segons el context. Idees principals i secundàries.

Valoració crítica dels mitjans de comunicació, distingint informació d'opinió i identificant la intenció comunicativa. Distinció dels subgèneres informatius, d'opinió i persuasius: notícia, entrevista, debat, publicitat.

Audició, reproducció i dramatització de textos breus i senzills adequats a la seua edat.

Expressió i producció/presentació de textos orals quotidians i formals a l'aula: presentar-se, contar experiències personals, expressar estats d'ànim, ordenar els passos d'un procés...

Recursos del llenguatge oral: mitjans de comunicació audiovisual, Internet, documents videogràfics i sonors, etc.

Els diferents registres lingüístics i els seus usos. Ús del llenguatge no discriminatori i de fórmules de cortesia.

Escolta i reproducció de textos i jocs lingüístics o de tradició oral: dites, contes, endevinalles, rodolins, cançons, embarbussaments, tirallongues, rondalles, llegendes, etc., i memorització d'alguns d'aquests textos o jocs.

Dramatització i representació de textos senzills potenciant l'interés per participar en les dinàmiques de grup, adequant l'entonació, ritme i volum a les característiques del text

Ús de les tecnologies de la informació i comunicació com a instrument per millorar la comunicació oral i accedir a informacions diverses.

Bloc 2. Comunicació escrita: llegir.

Recursos gràfics en la comunicació escrita. Consolidació del sistema de lectoescriptura.

Comprensió de textos llegits en veu alta i en silenci.

Audició de diferents tipus de textos.

Gust per la lectura. Hàbit lector. Lectura de diferents textos com a font d'informació, de gaudi i de diversió. Selecció de lectures personals de manera autònoma.

Lectura personal, silenciosa, en veu alta, guiada i expressiva de diferents tipus de text (descriptius, argumentatius, expositius, instructius, literaris) i en qualsevol suport.

Lectura en veu alta amb la pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, en funció dels signes de puntuació.

Estratègies per a la comprensió lectora de textos: títol. Il·lustracions. Paraules clau. Capítols. Relectura. Anticipació d'hipòtesis i comprovació. Realització d'inferències d'informació sobre el text a partir dels coneixements i les experiències previs i la consulta del diccionari. Síntesi.

Estructura del text. Tipus de textos. Context. Sentit global del text. Idees principals i secundàries. Resum.

Elements bàsics del discurs narratiu, el poètic i teatral, i aplicació d'aquests coneixements a la comprensió i interpretació dels textos. Identificació dels elements característics d'alguns tipus de textos: concepte, temes, elements formals, elements gràfics (vinyetes, globus, onomatopeies, signes convencionals, etc.), aplicant-los a la comprensió.

Estudi i anàlisi dels elements bàsics de textos instructius (receptes, normes...), textos periodístics (cos de la notícia i intenció comunicativa), textos argumentatius (plantejament de l'assumpte i dels arguments), i dels publicitaris (elements icònics i verbals i recursos retòrics emprats).

Participació en jocs lingüístics motivadors que contribueixin al desenvolupament de la comprensió lectora i la memorització de texts llegits en veu alta

Identificació i valoració crítica dels missatges i valors transmesos pel text.

Ús de la biblioteca per a la recerca d'informació i ús d'aquesta com a font d'aprenentatge. Coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques. Iniciació en la recerca de documents a través de catàlegs de biblioteca en línia.

Utilització dirigida de les tecnologies de la informació i la comunicació per a la localització, la selecció i l'organització de la informació.

Ús dirigit de ferramentes de recerca i visualització digital aplicant estratègies de filtrat senzilles en els dispositius de les TIC per a localitzar, seleccionar, tractar i organitzar la informació de manera eficient.

Bloc 3. Comunicació escrita: escriure.

El text escrit com a font d'informació, d'aprenentatge i de diversió.

Coneixement de les característiques específiques de la comunicació escrita (linealitat, possibilitat de comunicació amb interlocutors absents, permanència i fixació del pensament, possibilitat de relectura).

Identificació de l'estructura dels textos propis de l'àmbit acadèmic (qüestionaris, enquestes, resums, esquemes, informes, descripcions, explicacions), i aplicació d'aquests coneixements a la comprensió i la producció de textos.

Producció de textos per a comunicar coneixements, experiències i necessitats: narracions, descripcions, textos expositius, periodístics, instructius, argumentatius i persuasius, poemes, diàlegs, entrevistes i enquestes.

Cohesió del text: enllaços, substitucions lèxiques, manteniment del temps verbal, puntuació. Atenció al cos i l'estil de la jerarquia de la informació.

Creació de textos emprant el llenguatge verbal i no verbal amb intenció informativa: cartells publicitaris. Anuncis. Còmics.

Normes i estratègies per a la producció de textos: planificació (funció, destinatari, estructura...)

Redacció de l'esborrany, revisió i millora del text.

Aplicació de les normes ortogràfiques i signes de puntuació (punt, coma, punt i coma, guió, dos punts, ratlla, signes d'entonació, parèntesi, cometes) en les produccions escrites i en els dictats. Accentuació.

Cal·ligrafia. Ordre i presentació.

Ús d'estratègies bàsiques de producció de textos per a facilitar la comprensió: elements gràfics i paratextuals.

Dictats. Pla d'escriptura.

Utilització guiada de programes o recursos informàtics de processament de textos. Organització i representació del text de manera creativa usant ferramentes digitals senzilles d'edició: format de caràcter i de paràgraf i manipulació d'imatges.

Bloc 4. Coneixement de la llengua.

Elements de la comunicació: emissor, receptor, canal, codi, missatge i context.

Ús adequat de les diferents categories gramaticals: substantiu, adjectiu, article, pronoms, adverbi, verb, preposició, conjunció i interjecció.

El verb: identificació del temps i el mode verbal. Identificació de l'infinitiu i classificació dels verbs en conjugacions. Relació de les desinències verbals amb la conjugació: mode, temps, nombre i persona.

Maneig progressivament autònom de diccionaris i altres fonts de consulta en paper i format digital sobre l'ús de la llengua.

Coneixement i aplicació progressiva de les normes ortogràfiques que s'integren a les situacions de comunicació escrita regulant i assegurant la fluïdesa en l'intercanvi comunicatiu.

Observació, reflexió i explicació de les relacions semàntiques de les paraules (sinonímia, antonímia i polisèmia) i de les modificacions i les associacions significatives (metàfora).

Identificació d'algunes particularitats del lèxic general de la llengua: ús de prefixos i sufixos, ús de sigles i abreviatures, neologismes, barbarismes, paraules homònimes, paraules compostes, primitives i derivades, famílies i camps semàntics, locucions i frases fetes.

Reconeixement i explicació de les relacions que s'establixen entre el substantiu i la resta dels components del grup nominal.

Reconeixement i explicació de les funcions oracionals: subjecte i predicat.

Observació, reflexió i descripció dels requisits que han de complir els enunciats per a convertir-se en text: unitat temàtica, estructura ajustada a la intenció comunicativa i cohesió de totes les parts que el componen.

Reconeixement i ús d'alguns connectors textuais.

Reconeixement de la realitat plurilingüe d'Espanya. Actitud positiva davant dels usos de les llengües, evitant qualsevol acte de discriminació.

Consciència de les variants lingüístiques de les diferents llengües presents en el context social i escolar.

Reconeixement de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana.

Ús de les tecnologies de la informació i la comunicació com a instrument d'aprenentatge: descàrrega i pujada de continguts digitals i discussió en fòrums de debat.

Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Implicació personal i compliment de rols en les tasques d'equip.

Foment de la constància i els bons hàbits de treball per a superar obstacles i adaptar-se als canvis.

Planificació, organització, elaboració i autoavaluació de projectes individuals o col·lectius.

Desenvolupament de treballs en equip i valoració de les aportacions dels companys i les companyes.

Bloc 5. Educació literària.

Identificació del text literari com a font de comunicació i d'aprenentatge, de plaer, de joc, d'entreteniment, de coneixement d'altres móns, temps i cultures, i com a mitjà d'organització i resolució de problemes de la vida quotidiana.

La literatura: Textos literaris i textos no literaris. Prosa i vers. El conte: l'estructura. El teatre: personatges i acotacions. Poesia: Vers i estrofa; cal·ligrames. Recursos literaris: la comparació. Els contes populars. Recursos literaris: la personificació. El teatre: actes i escenes. Poesia: la rima. Les faules. Recursos literaris: la metàfora. Les llegendes. El còmic.

Textos propis de la tradició literària: textos de tradició oral (faules, llegendes, cançons populars, mites, contes...), textos de gènere narratiu (contes, biografies, autobiografies, novel·la realista, d'aventures, de misteri, de ciència-ficció, de fantasia) i textos d'altres gèneres (teatre o poesia).

Textos narratius: identificació de les referències al narrador, als personatges, a l'espai i al temps. Transformació de textos teatrals i poètics a narració.

Textos poètics: rima, ritme, vers, estrofa. Identificació de recursos literaris: metàfores, hipèrbaton, personificació, comparació, etc.

Textos teatrals: identificació de l'espai i del temps en què transcorre l'acció d'obres teatrals. Transformació de textos narratius a teatrals.

Dramatització i lectura dramatitzada de textos literaris.

Adequació del llenguatge a la representació dramàtica (modulació de la veu, imitació de registres, etc.) i interpretació de personatges representant els trets més definitoris.

Autoavaluació de les representacions pròpies i coavaluació de les dels companys i companyes.

Elaboració de manera individual o col·lectiva, de relats de caràcter literari que contenen elements fantàstics i recursos literaris adequats a l'edat; i de poemes.

CRITERIS METODOLÒGICS I ESTRATÈGIES DIDÀCTIQUES GENERALS QUE S'USARAN EN L'ÀREA

Treballar de manera competencial a l'aula suposa un canvi metodològic important, ja que el docent passa a ser un gestor del coneixement dels escolars i cada alumne i alumna adquireix un grau de protagonisme més gran.

En concret, en l'àrea de Valencià: llengua i literatura:

L'alumnat s'ha d'iniciar en l'ús del llenguatge com a instrument de comunicació oral i escrita, de representació, d'interpretació i de comprensió de la realitat. Cal que dotem l'alumnat de ferramentes perquè puguin desenvolupar-se en contextos múltiples dominant la llengua oral i escrita d'una manera funcional.

Hem de tindre en compte que cada escolar presenta unes fortalezes individuals que cal que continue desenvolupant. Aquestes fortalezes ens ajudaran a definir la predominança de cada una de les intel·ligències pròpies, per la qual cosa les tasques que ha de dur a terme estaran pensades des de la **teoria de les Intel·ligències Múltiples** per a fer possible que tot l'alumnat arribe a comprendre els continguts que ha d'adquirir per tal d'assolir els objectius d'aprenentatge que pretenem.

En aquesta àrea, els infants s'inicien en el desenvolupament de les habilitats del llenguatge, per a això, hauran de manejar diferents destreses que impliquen el **treball en grup col·laboratiu** com una manera d'entrenar la capacitat empàtica de posar-se al lloc d'altres persones i saber expressar segons el context i la intenció comunicativa el que pot passar en situacions reals i quotidianes.

Els continguts de l'àrea de Valencià: llengua i literatura s'organitzen al voltant d'uns conceptes fonamentals vinculats a **context real**. És important que treballem la part competencial de manera que el coneixement es transforme en acció i s'aplique a projectes reals pròxims a l'alumnat.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Pel que fa a les activitats complementàries, cal que reflexionem sobre les qüestions següents:

S'han aconseguit els objectius proposats a partir de les activitats realitzades?

Com han resultat les activitats?
Quines han agradat més?
Quines propostes de millora podem assenyalar?

CRITERIS D'AVALUACIÓ

Bloc 1. Comunicació oral: parlar i escoltar.

1. Produir i presentar textos orals adequats a diferents situacions de comunicació dirigides o espontànies, usant el llenguatge oral com una forma de comunicació i expressió personal.
2. Usar el llenguatge oral per a comunicar-se, sent capaç d'escoltar i arregar dades, expressant oralment l'opinió personal pròpia, d'acord amb l'edat (torn de paraula, demanar permís, disculpes, peticions, suggeriments...).
3. Reconèixer la informació verbal i no verbal dels discursos orals, localitzant el més important de la informació.
4. Comprendre i produir textos orals senzills segons la tipologia: narratius, descriptius, informatius, instructius i argumentatius.
5. Usar un vocabulari precís i adequat a les diferents formes textuais.
6. Comprendre el sentit global dels textos orals, reconeixent-ne les idees principals i secundàries i deduint el significat de les paraules.
7. Memoritzar i reproduir contes, històries, textos breus i senzills pròxims als gustos i els interessos, representant obres de teatre senzilles, ajudant-se dels recursos expressius adequats.
8. Saber valorar la utilitat d'expressar-se amb correcció i facilitat en la vida social i escolar.
9. Comentar amb capacitat crítica el contingut, el llenguatge i la finalitat de textos orals i audiovisuals dels mitjans comunicació.
10. Expressar oralment amb una pronunciació, un entonació, un ritme i un volum adequats diferents tipus de missatges, en diferents situacions i finalitats comunicatives.
11. Escoltar i reproduir textos de jocs lingüístics o de la tradició oral de la literatura: dites, contes, endevinalles, rodolins, cançons, embarbussaments, rondalles, mites, etc., i memoritzar-ne alguns.
12. Usar les tecnologies de la informació i la comunicació.

Bloc 2. Comunicació escrita: llegir.

1. Llegir en veu alta diferents textos, amb fluïdesa i entonació adequada.
2. Comprendre diferents tipus de textos adaptats a l'edat i usant la lectura com a mitjà per a ampliar el vocabulari i fixar l'ortografia correcta.
3. Llegir en silenci diferents textos valorant el progrés en la velocitat i la comprensió.
4. Resumir un text llegit reflectint l'estructura i destacant les idees principals i secundàries.
5. Usar estratègies per a la comprensió de textos de diversa tipologia.
6. Llegir per iniciativa pròpia diferents tipus de textos.
7. Fer ús de textos científics arregar informació, ampliar coneixements i aplicar-los en els treballs personals.
8. Concentrar-se a entendre i interpretar el significat dels textos llegits.
9. Emprar les TIC de manera eficient i responsable per a la recerca i el tractament de la informació.
10. Establir i seguir un pla lector que done resposta a una planificació sistemàtica de millora de l'eficàcia lectora i fomenta el gust per la lectura.

Bloc 3. Comunicació escrita: escriure.

1. Usar la llengua, de forma oral i escrita, per a formular i respondre preguntes, narrar històries i expressar sentiments, experiències i opinions.

2. Produir textos amb diverses intencions comunicatives amb coherència, respectant-ne l'estructura i aplicant les regles ortogràfiques, cuidant la cal·ligrafia, l'ordre i la presentació.
3. Aplicar totes les fases del procés d'escriptura a la producció de textos escrits de diferent índole: planificació, contextualització, revisió i reescriptura, usant esquemes i mapes conceptuals, aplicant estratègies de tractament de la informació, redactant els textos amb claredat, precisió i correcció, revisant-los per a millorar-los i avaluant, amb l'ajuda de guies, les produccions pròpies i les dels companys i les companyes.
4. Utilitzar el diccionari com a recurs per a resoldre dubtes sobre la llengua, l'ús o l'ortografia de les paraules.
5. Elaborar esquemes, mapes conceptuals i resums com a instruments que faciliten la comprensió i l'aprenentatge.
6. Buscar una millora progressiva en l'ús de la llengua, explorant recursos que desenvolupen la sensibilitat, la creativitat i l'estètica.
7. Afavorir a través del llenguatge la formació d'un pensament crític que impedisca discriminacions i prejudicis.
8. Dur a terme el pla d'escriptura que done resposta a una planificació sistemàtica de millora de l'eficàcia escriptora i fomenti la creativitat.
9. Usar les TIC de manera eficient i responsable per a presentar les produccions pròpies. Utilitzar elements gràfics i paratextuals en la producció de textos per facilitar-ne la comprensió.

Bloc 4: Coneixement de la llengua.

1. Identificar els components bàsics de qualsevol situació comunicativa.
2. Aplicar els coneixements sobre la llengua per a resoldre problemes de comprensió de textos orals i escrits i per a la composició i revisió progressivament autònoma dels textos propis i d'altres persones, fent ús de la terminologia gramatical necessària per a l'explicació dels diversos usos de la llengua.
3. Conèixer, identificar i usar paraules sinònimes i antònimes, paraules homònimes i polisèmiques, neologismes i manlleus, sigles i abreviatures, analitzant-ne les formes i comprenent-ne el significat. Reconèixer paraules compostes, prefixos i sufixos. Crear paraules derivades i diferenciar famílies de paraules.
4. Fer ús amb correcció de les normes que regulen l'ortografia en els textos escrits ajustant progressivament la producció pròpia en situacions reals de comunicació escrita a les convencions establides.
5. Identificar oracions com a unitats de significat i identificar el subjecte i el predicat de l'oració i els nuclis i els complements corresponents. Reconèixer el subjecte el·líptic. Distingir el predicat verbal i el nominal, amb els complements respectius.
6. Entendre el concepte de text partint de la lectura de textos de diversos tipus que s'ajusten a objectius comunicatius diversos i pròxims a la realitat.
7. Identificar i explicar el paper que exercixen els connectors textuais en el text i reconèixer les substitucions pronominals i l'ús de sinònims, hiperònims o l'el·lipsi com a mecanismes lèxics que cohesionen qualsevol discurs.
8. Reconèixer les diferents llengües que es parlen a l'Estat espanyol i a la Comunitat Valenciana. Identificar positivament la pluralitat lingüística existent.
9. Conèixer i respectar les llengües oficials de la Comunitat Valenciana.
10. Usar les tecnologies de la informació i la comunicació com a instrument d'aprenentatge en tasques senzilles.

Bloc 5: Educació literària.

1. Llegir i comentar textos propis de la literatura infantil i juvenil (poesia, còmics, contes, etc.) de diverses fonts i en diferents suports.
2. Apreciar el valor dels textos literaris i usar la lectura com a font de gaudi i informació i considerar-la com un mitjà d'aprenentatge i enriquiment personal de màxima importància.

3. Integrar la lectura expressiva i la comprensió interpretació de textos literaris narratius, lírics i dramàtics a la pràctica escolar, reconeixent i interpretant alguns recursos del llenguatge literari (metàfores, personificacions, hipèrboles i jocs de paraules) i diferenciant les principals convencions formals dels gèneres.
4. Utilitzar les biblioteques d'aula i de centre per obtenir informació i gaudir de la lectura d'obres literàries apropiades
5. Elaborar contes i poemes senzills, seguint patrons característics, fent servir de forma coherent la llengua escrita i la imatge.
6. Escoltar textos literaris i fer una lectura guiada i autònoma, en silenci i en veu alta de textos propis de la tradició popular de la nostra comunitat, adequats als interessos infantils.
7. Identificar i corregir, en textos orals i escrits, els trets i expressions que manifesten discriminació social, cultural, ètnica i de gènere.
8. Participar amb interès en dramatitzacions de textos literaris adaptats a l'edat i de produccions pròpies o dels companys, usant adequadament els recursos bàsics dels intercanvis orals i de la tècnica teatral.

ESTÀNDARDS D'APRENTATGE

Bloc 1. Comunicació oral: parlar i escoltar.

- 1.1. Produïx textos orals que ens permeten realitzar una gran varietat de funcions comunicatives (preguntar i donar informació, expressar sentiments, opinions, acord, desacord, etc.) expressant-se amb una dicció adequada (ritme, entonació...).
- 2.1. Transmet les idees amb claredat, coherència i correcció respectant les normes de la comunicació: torn de paraula, organització del discurs, participació respectuosa i certes normes de cortesia dins de la comunicació oral.
- 2.2. Escolta les intervencions dels companys, mostrant respecte i consideració per les idees, els sentiments i les emocions dels altres.
- 3.1. Maneja el gest i l'entonació com elements extralingüístics en el discurs oral.
- 3.2. Participa en les activitats de comunicació i d'expressió oral, exposant arguments, plantejant idees, opinions i comprenent el més important de la informació.
- 3.3. Inclou recursos no lingüístics en la narració d'experiències personals i en l'exposició de coneixements.
- 4.1. Participa en activitats de comunicació a l'aula produint textos orals segons la tipologia, valorant i respectant les normes que regixen la interacció oral:
 - S'expressa oralment en diferents situacions: debats, diàlegs, exposicions.
 - Elabora entrevistes.
 - Realitza una intervenció oral expositiva o narrativa, prèviament preparada, amb un discurs ordenat, coherent i intel·ligible formulat.
- 5.1. Usa un vocabulari adequat a l'edat, en les diferents formes textuais (descripció d'objectes, personatges, llocs, escenes, etc.).
- 5.2. Maneja el diccionari de forma habitual en el treball escolar diari.
- 6.1. Identifica el tema d'un text.
- 6.2. Resumix oralment un text distingint les idees principals i les secundàries, així com les referències més importants per a la comprensió del text.
- 6.3. Presenta idees, coneixements i fets, narrant-los i descrivint-los de forma coherent i ordenada.
- 7.1. Reproduïx de memòria textos literaris o no literaris breus pròxims als gustos i els interessos personals.
- 7.2. Identifica les característiques expressives en textos teatrals (admiracions, punts suspensius, pauses...).
- 7.3. Participa i representa oralment històries, contes, obres de teatre infantil i juvenil senzilles, etc., ajudant-se de gestos i recursos visuals.

- 8.1. Reconeix els avantatges de comunicar-se amb correcció i fluïdesa.
- 9.1. Analitza críticament els missatges que transmeten els mitjans de comunicació.
- 10.1. És capaç d'expressar oralment diferents tipus de missatges i diferents necessitats comunicatives (expressió de desitjos, gustos, preferències, sentiments i vivències).
- 11.1. Reproduïx diferents tipus de textos i els de tradició oral de la literatura pròpia: dites, contes, endevinalles, rodolins, cançons, embarbussaments, rondalles, llegendes, etc., i en memoritza alguns.
- 11.2. Comprén textos literaris senzills, memoritza i recita poemes, contes, cançons, endevinalles, embarbussaments...
- 12.1. Treballa textos orals provinents de recursos multimèdia o audiovisuals.
- 12.2. Maneja els mitjans audiovisuals i de comunicació, i és capaç de comentar amb capacitat crítica el contingut, el llenguatge i la finalitat de la informació, diferenciant entre informació i opinió.

Bloc 2. Comunicació escrita: llegir.

- 1.1. Llig en veu alta diferents tipus de textos apropiats per a l'edat amb la velocitat, la fluïdesa i l'entonació adequades.
- 1.2. Descodifica amb precisió i rapidesa tot tipus de paraules.
- 2.1. Entén el missatge, de manera global, i identifica les idees principals i les secundàries dels textos llegits a partir de la lectura d'un text en veu alta.
- 2.2. Mostra comprensió, amb cert grau de detall, de diferents tipus de textos no literaris (expositius, narratius, descriptius i argumentatius) i de textos de la vida quotidiana.
- 3.1. Llig en silenci amb la velocitat adequada textos de diferent complexitat.
- 3.2. Realitza lectures en silenci resumint breument els textos llegits.
- 4.1. Capta el propòsit dels textos. Identifica les parts de l'estructura organitzativa dels textos i analitza la progressió temàtica que presenten.
- 4.2. Elabora resums de textos llegits. Identifica els elements característics dels diferents tipus de textos.
- 4.3. Reconeix alguns mecanismes de cohesió en diferents tipus de text.
- 4.4. Produïx esquemes a partir de textos expositius.
- 5.1. Interpreta el valor del títol i les il·lustracions.
- 5.2. Marca les paraules clau d'un text que ajuden a la comprensió global.
- 5.3. Activa coneixements previs que li servixen d'ajuda per a comprendre un text.
- 5.4. Realitza inferències i formula hipòtesis.
- 5.5. Comprén la informació que presenten els gràfics, establint relacions amb la informació que apareix en el text.
- 5.6. Critica els missatges i els valors transmesos per un text senzill.
- 5.7. Interpreta esquemes de clau, nombres i mapes conceptuals senzills.
- 6.1. Té programat un temps setmanal per a llegir diferents textos.
- 6.2. Llig voluntàriament textos proposats pel mestre o la mestra.
- 7.1. És capaç de consultar diferents fonts bibliogràfiques i textos de suport informàtic per a obtenir dades i informació i dur a terme treballs individuals o en grup.
- 8.1. Deduïx el significat de paraules i expressions amb ajuda del context.
- 8.2. Comprén textos periodístics publicitaris. Identifica la intenció comunicativa. Diferencia entre informació, opinió i publicitat.
- 8.3. Inferix, interpreta i formula hipòtesis sobre el contingut. Sap relacionar els elements lingüístics amb els no lingüístics en els textos periodístics i publicitaris.
- 8.4. Establix relacions entre les il·lustracions i els continguts del text, planteja hipòtesis, fa prediccions i identifica en la lectura el tipus de text i la intenció.
- 8.5. Interpreta el llenguatge figurat, metàfores, personificacions, hipèrbats i jocs de paraules en textos publicitaris.
- 9.1. Sap usar els mitjans informàtics per obtenir informació.
- 9.2. És capaç d'interpretar la informació i fer-ne un resum.
- 10.1. Usa la biblioteca per a localitzar un llibre determinat amb seguretat i autonomia, aplicant les normes de funcionament d'una biblioteca.

- 10.2. Exposa els arguments de lectures realitzades donant compte d'algunes referències bibliogràfiques: autor, editorial, gènere, il·lustracions.
- 10.3. Selecciona lectures amb criteri personal i expressa el gust per la lectura de diversos gèneres literaris com a font d'entreteniment manifestant l'opinió pròpia sobre els textos llegits.

Bloc 3. Comunicació escrita: escriure.

- 1.1. Escriu, en diferents suports, textos propis de l'àmbit de la vida quotidiana: notes, avisos, diaris, cartes, correus electrònics, imitant textos model.
- 1.2. Escriu textos de l'àmbit acadèmic, quotidià o social usant el registre adequat, organitzant les idees amb claredat, enllaçant enunciats en seqüències lineals cohesionades i respectant les normes gramaticals i ortogràfiques.
- 1.3. Escriu diferents tipus de textos adequant el llenguatge a les característiques del gènere, seguint models, encaminats a desenvolupar la capacitat creativa pròpia en l'escriptura.
- 1.4. Emplena correctament formularis i impresos de la vida quotidiana: inscripcions, sol·licituds...
- 2.1. Resumix el contingut de textos propis de l'àmbit de la vida personal i de l'àmbit escolar, arreplegant les idees fonamentals, evitant parafrasejar el text i usant una expressió personal.
- 2.2. Aplica correctament els signes de puntuació, les regles d'accentuació i ortogràfiques.
- 2.3. Reproduïx textos dictats amb correcció.
- 3.1. Fa servir estratègies de recerca i selecció de la informació: prendre notes, elaborar esquemes, guions, mapes conceptuals.
- 4.1. Utilitza habitualment el diccionari en el procés d'escriptura.
- 4.2. Escriu dictats sistemàticament per a millorar en la correcció ortogràfica i gramatical.
- 5.1. Elabora gràfics a partir de dades seleccionades i organitzades procedents de diferents textos (llibres de consulta, diaris, revistes, etc.).
- 5.2. Presenta un informe de manera ordenada i clara, usant suport en paper i digital, sobre problemes o situacions senzilles, arreplegant informació de diferents fonts (directes, llibres, Internet), seguint un pla de treball i expressant conclusions.
- 5.3. Elabora un informe seguint un guió establert que suposa la recerca, la selecció i l'organització de la informació de textos de caràcter científic, geogràfic o històric.
- 6.1. Posa interès i s'esforça per escriure correctament de manera personal i creativa.
- 7.1. Expressa, per escrit, opinions, reflexions i valoracions argumentades.
- 7.2. Valora la producció escrita pròpia, així com la producció escrita dels companys i les companyes.
- 8.1. Planifica i redacta textos seguint uns passos:
 - Planifica, redacta, revisa i millora l'escrit.
 - Determina com serà el text, l'extensió, el tractament autor-lector, la presentació, etc.
 - Adapta l'expressió a la intenció, tenint en compte l'interlocutor i l'assumpte que s'hi tracta.
 - Presenta amb neteja, claredat, precisió i ordre els escrits.
 - Reescriu el text.
- 9.1. Usa amb eficàcia les Tecnologies de la Informació i la Comunicació per a escriure, presentar els textos i buscar informació.
- 9.2. Empra Internet i les TIC: reproductor de vídeo, reproductor de DVD, ordinador, reproductor de CD d'àudio, càmera de fotos digital i enregistratora d'àudio com a recursos per a la realització de tasques diverses: escriure i modificar un text, crear taules i gràfics, etc.

Bloc 4. Coneixement de la llengua.

- 1.1. Identifica i reconeix els components bàsics de la comunicació en les diferents situacions comunicatives: emissor, receptor, canal, codi, missatge i context.
- 2.1. Reconeix i identifica: substantius, adjectius, pronoms, articles, verbs, adverbis, preposicions, conjuncions i interjeccions.

- 2.2. Reconeix i corregix errors de concordança en textos propis i aliens aplicant els coneixements adquirits sobre les categories gramaticals i les normes d'ús.
- 2.3. Coneix i usa adequadament les formes verbals a les produccions orals o escrites pròpies.
- 2.4. Reconeix les relacions gramaticals que s'establixen entre el substantiu i la resta dels components del grup nominal observant les regles de concordança.
- 2.5. Identifica els diversos adjectius determinatius.
- 3.1. Maneja el diccionari per a buscar el significat d'aquelles paraules que desconeix.
- 3.2. Interpreta correctament les abreviatures emprades en els diccionaris.
- 3.3. Distingix i usa correctament les diferents accepcions d'una paraula explicant-ne el significat en un text.
- 4.1. Reconeix i corregix progressivament errors ortogràfics en textos propis i d'altres companys i companyes aplicant els coneixements adquirits en la millora progressiva de la producció escrita pròpia.
- 4.2. Reconeix, explica i usa sinònims i antònims d'una paraula explicant-ne l'ús concret en una frase o en un text oral o escrit.
- 4.3. Reconeix i explica les relacions polisèmiques que s'establixen en algunes paraules aclarint-ne l'ús concret en una frase o en un text oral o escrit.
- 5.1. Identifica el nucli en un grup nominal i explica la relació que mantenen la resta de paraules del grup amb el nucli: l'article que determina, l'adjectiu que descriu o necessita el nom...
- 5.2. Identifica el subjecte i el predicat de frases, explicant la presència o absència del subjecte en funció de la intenció comunicativa del text.
- 6.1. Reflexiona i descriu la intenció comunicativa d'un text a partir de la lectura de textos pròxims a la realitat.
- 7.1. Reconeix en un text alguns connectors d'ordre i explicació així com els mecanismes bàsics de referència interna.
- 7.2. Selecciona i usa adequadament les substitucions pronominals i els sinònims en un text escrit per a evitar la repetició valorant l'ús d'un lèxic variat en funció de la intenció comunicativa.
- 8.1. Reconeix i respecta la pluralitat lingüística existent en el context social i escolar, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana i en l'àmbit de l'Estat espanyol.
- 8.2. Localitza en un mapa les diferents llengües d'Espanya en l'actualitat.
- 9.1. Identifica i respecta les llengües oficials de la Comunitat Valenciana.
- 10.1. Usa les tecnologies de la informació i la comunicació per a buscar informació, lectura de textos, etc.

Bloc 5. Educació literària.

- 1.1. Llig i comenta textos propis de la literatura infantil i juvenil (poesia, còmics, contes, etc.), usant, entre altres, fonts i webs infantils.
- 1.2. Llig obres completant les activitats proposades i exposant les opinions pròpies.
- 2.1. Maneja procediments per a la interpretació de textos, com el subratllat d'idees essencials, la relectura i la consulta del diccionari.
- 2.2. Elabora, de manera escrita o digital, contes i poemes, usant la imatge per a expressar situacions comunicatives concretes.
- 2.3. Empra un vocabulari adequat segons les diferents situacions comunicatives adquirida a través de la lectura de textos literaris i no literaris.
- 2.4. Interpreta el llenguatge figurat, metàfores, personificacions, hipèrbats i jocs de paraules en textos literaris.
- 3.1. Distingix alguns recursos retòrics i mètrics propis dels poemes.
- 3.2. Fa ús de comparacions, metàfores, augmentatius, diminutius i sinònims en textos literaris.
- 4.1. Utilitza la biblioteca d'aula i de centre per a obtindre informació i com a font de plaer en la lectura d'obres literàries adequades.
- 5.1. Crea textos literaris (contes, poemes, cançons i obres teatrals senzilles) a partir de pautes o models donats usant recursos lèxics, sintàctics, fònics i rítmics.

- 6.1. Escolta, memoritza i reproduïx textos orals breus i senzills, contes, poemes, cançons, refranys, endevinalles, embarbussament.
- 7.1. Selecciona textos orals i escrits dels mitjans de comunicació impresa, audiovisual i digital, identificant trets i expressions que manifesten discriminació social, cultural, ètnica i de gènere.
- 8.1. Realitza dramatitzacions individualment i en grup de textos literaris apropiats o adequats a l'edat i de textos de producció pròpia.

EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (PORTFOLIO)

Per tal de registrar les evidències d'aprenentatge vinculades als estàndards usarem dossiers d'aprenentatge a l'aula. Al llarg de les diferents unitats didàctiques anirem planificant la realització i la recollida de productes que mostren el nivell de consecució de cada estàndard i la seua evolució al llarg del curs.

El dossier és una eina que permet avaluar el procés d'aprenentatge. Consistix fonamentalment en la recollida d'evidències de l'evolució de l'estudiant. Podem paular aquesta recollida o bé deixar que l'escolar seleccione quines evidències vol mostrar. Cada evidència duu una reflexió afegida sobre el treball que han realitzat, les dificultats que han trobat i els objectius que personalment han de millorar. El document del dossier pot fer-se en paper o en format digital.

En l'annex d'avaluació us presentem una possibilitat de guió per a dur-lo a terme.

Les evidències que podem arreplegar en l'àrea de Valencià: llengua i literatura poden ser:

- Els exercicis del llibre o de la guia que treballen els estàndards definits en la unitat.
- Les proves escrites que arrepleguen els estàndards d'aprenentatge.
- Productes acabats derivats de tasques aplicades en context real.
- Dibuixos que representen allò que han après.
- Diferents eines d'autoavaluació i coavaluació del treball fet a l'aula.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ I PROMOCIÓ

En cada avaluació

FERRAMENTES D'AVALUACIÓ	PERCENTATGE EN LA QUALIFICACIÓ
Ferramentes d'avaluació del treball competencial	
Proves d'avaluació escrites	
Evidències dels estàndards d'aprenentatge	
Qualificació total	

Al final de curs:

PERCENTATGE EN LA NOTA FINAL	
1a avaluació	
2a avaluació	
3a avaluació	
Dossier d'aprenentatge	
Qualificació total	

RECURSOS DIDÀCTICS

- El llibre de l'alumnat (amb el CD d'àudio).
- La proposta didàctica, amb activitats d'aprenentatge cooperatiu i activitats de reforç i d'ampliació, entre altres (jocs, projectes, etc.).
- Els recursos fotocopiabls de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació, de raonament verbal, prova d'avaluació per a la unitat i una fitxa per a millorar la comprensió oral.
- El llibre digital: audició i recursos per a treballar la lectura i activitats interactives per a treballar els continguts lèxics, gramaticals, ortogràfics, d'expressió i de literatura de la unitat.

MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I INCLUSIÓ

Descripció del grup després de l'avaluació inicial

Nombre d'alumnes:

Funcionament del grup (parlen molt, canvien d'activitat amb facilitat...):

Quines fortaleses identifiques en el grup respecte al desenvolupament dels objectius curriculars?

Quines necessitats hi identifiques i com les tractaràs? (*Planificació d'estratègies metodològiques, gestió d'aula, estratègies de seguiment de l'eficàcia de mesures...*)

Quines fortaleses identifiques en el grup respecte als aspectes competencials?

Quines necessitats hi trobes i com les tractaràs? (*Planificació d'estratègies metodològiques, gestió d'aula, estratègies de seguiment de l'eficàcia de mesures...*)

Necessitats individuals

Quins escolars necessiten un seguiment més intensiu o una personalització d'estratègies en el procés d'aprenentatge? (Cal tindre en compte l'alumnat amb necessitats educatives, amb altes

capacitats, i altres amb necessitats no diagnosticades però que requereixen atenció específica perquè estan en risc, per la història familiar que presenten...)

Quines mesures organitzatives adoptaràs? (*Planificació de reforços, ubicació d'espais, gestió de temps grupals per a afavorir la intervenció individual...*)

Quines mesures curriculars adoptaràs? Quins recursos faràs servir?

Quin model de seguiment empraràs amb cada un d'aquests recursos?

Amb quina periodicitat i com avaluaràs els progressos de l'alumnat?

AVALUACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

En aquest apartat pretenem promoure que el personal docent reflexioneu i autoavalueu la realització i el desenvolupament de les programacions didàctiques. Per a això, en acabar cada unitat didàctica, us proposem una seqüència de preguntes que us permetran que avalueu com ha funcionat el que heu programat a l'aula i que establiu estratègies de millora per a la unitat.

De la mateixa manera, us proposem una ferramenta per a l'avaluació de la programació didàctica en conjunt, es pot realitzar al final de cada trimestre per recollir les millores en el següent.

ASPECTES QUE S'AVALUEN	CAL DESTACAR...	CAL MILLORAR...	PROPOSTES DE MILLORA PERSONAL
Temporització de les unitats didàctiques			
Desenvolupament dels objectius didàctics			
Maneig dels continguts en la unitat			
Descriptors i acompliments competencials			
Realització de tasques			
Estratègies metodològiques seleccionades			
Recursos			
Claredat en els criteris d'avaluació			
Ús de diverses ferramentes d'avaluació			
Dossier d'evidències dels estàndards d'aprenentatge			
Atenció a la diversitat			